

Ügyféléforum 2016. július 20.

Vámjogi aktualitások

I. Áruosztályozás

1. Information Technology Agreement (ITA) 2. fázis

A 1047/2016 Bizottsági rendelettel kihirdették az IT Egyezmény 2. fázisát. Az egyezménynek 82 részes fele van, akik az IT kereskedelem 97%-át bonyolítják, a világkereskedelmi volumen 1300 milliárd USD évente. Az eddigi listát 2016. július 1-jétől 201 termékkel bővítették a rendeletben foglaltak szerint, a legkülönbébb termékekkel, jellemzően a 84., 85. és 90. Árucsoportba tartozókkal. A részletes listát a rendelet melléklete tartalmazza. Nem minden termék vámtételét csökkentették azonnal nullára, van ahol a vámlebontás fokozatosan történik. A rendeletben foglaltakat a TARIC rendszerbe bizottsági szinten központilag integrálták.

2. NAV Szakértői Intézet új díjjegyzéke

A NAV SZI díjjegyzéke felülvizsgálatra került, ennek eredményeképpen 2016. július 5-től új jegyzéket hagyott jóvá a NAV vezetője, mely a 4010/2016. számú tájékoztatással jelent meg, az egyes vizsgálatok díjait a tájékoztatás melléklete tartalmazza.

3. HR Magyarázat és HR Bizottság Áruosztályozási véleményei

Folyamatban van a HR Magyarázat és a HR Áruosztályozási véleményeinek aktualizálását célzó tevékenység. 2014. július 14-én a VF felterjesztette a NAV vezetője részére kiadmányozásra az erre vonatkozó tájékoztatás tervezetét. A korábbi tájékoztatás óta a HR Bizottságban elfogadott rendelkezések publikációja történik meg jelen tájékoztatással. A kiadásra kerülő tájékoztatás 1. számú melléklete fogja tartalmazni a HR Magyarazatot egységes szerkezetben, a 2. pedig a HR Bizottság áruosztályozási véleményeit szintén egységes szerkezetben. A tájékoztatás formájában történő megjelentetést a jogdíjfizetési kötelezettség indokolja. A tájékoztatásnak a részbeni, vagy teljese egészében anyagi ellenszolgáltatás fejében történő értékesítése komoly jogdíjfizetési kötelezettséget vonna maga után.

II. Származás

1. Törökországba irányuló szállítmányok származásának igazolása

Az EU – TR vámuniós szerződés hatálya alá tartozó áruk származásának igazolására beszállítói nyilatkozat szolgál. Törökországban több termékre is dömpingeljárást vezettek be (pl. XI. Áruosztályba tartozó textil termékek). Ilyen esetben a török vámhatóság megkövetelheti a nem preferenciális származó helyzet igazolását az importőről, rajta keresztül a magyar exportőröktől. Ezekben az esetekben a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által kiállított származást igazoló okmányt kell bemutatni az eljárás során. **Nem a vámhatóság igazolja ebben az esetben a származó helyzetet!** A NAV nem rendelkezik arra vonatkozó információkkal, hogy Törökországban mely termékekre vezettek be dömping eljárást, azaz mely esetekben szükséges a nem preferenciális származás igazolása. Az elfogadott exportőröknek is kérniük kell a kamarai igazolást szükség esetén, az elfogadott exportőri engedély megléte nem mentesít a származás igazolásának kötelezettsége alól ezekben az esetekben. **Preferenciális származó helyzetet igazoló okmány ezekben az esetekben nem fogadható el!**

2. Kötelező Származási Felvilágosítás

A gazdálkodók számára jogbiztonságot jelent a Kötelező Felvilágosítások jogintézménye, ezen belül a Kötelező Származási Felvilágosítás jogintézménye is. AZ UVK hatályba lépésével a feltételek nem változtak, az **ügyintézési határidő viszont 30 nappal csökkent.** (Jelenleg az általános szabály alapján 120 nap szemben az eddigi 150-nel.) A kérelem benyújtása a 11/2016. (IV. 29.) NGM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott formanyomtatványon történhet. Ennek Informatikai támogatása jelenleg nincs, elektronikus benyújtás sajnos nem lehetséges. A rendelet melléklete egyúttal a kérelem kitöltési útmutatóját is tartalmazza.

3. Hosszútávú beszállítói nyilatkozat

AZ UVK hatályba lépésével megváltoztak a hosszútávú beszállítói nyilatkozatok (HTB NY) kiadására irányadó szabályok. A Végrehajtási Aktus (EU) 2015/2447 bizottsági rendelet 62. cikke (1) bek. szerint a HTB NY **a kiállítás dátumától** számított 2 évig érvényes! A (2) bek. szerint a HTB NY-t visszamenőleges hatállyal is ki lehet adni. Ebben az esetben legfeljebb 1 évre!

Amennyiben a HTB NY kiállítása év közben történik, pl. 2016. július 20-án, abban az esetben azt 2018. július 20-ig lehet érvényes. A 2016 májusában szállított árukra ilyen esetben visszamenőleges hatállyal kiállítottat lehet kiadni.

4. Szabadkereskedelmi megállapodások aktuális helyzete

Szingapúr és Vietnam esetében a tárgyalások lezárultak, a ratifikációs folyamat zajlik, a közeli jövőben várható a megállapodások kihirdetése.

Az EU és **Japán** közötti megállapodással kapcsolatban május végén zajlott Japánban a választási kampányidőszak véghajrája, így a tárgyalás üteme erőteljesen lassult az utóbbi időben. Jelenleg a VIII. fejezet (Származási szabályok) tárgyalása van napirenden.

- 2016. május utolsó hetében kezdődtek el a tárgyalások a **Fülöp-szigetekkel**, illetve **újra folytatják a tárgyalásokat Malajziával.**

- Várják továbbá a tárgyalások újraindítását **Indonézia és Thaiföld esetében.**

- India tekintetében egyelőre nincs napirenden a tárgyalások újbóli megnyitása.

- Óceániában **2017. elején megkezdődhetnek a tárgyalások Ausztráliával és Új-Zélanddal.**

- Az amerikai kontinensen **szeretnék modernizálni a Mexikóval kötött megállapodást**, ugyancsak ez a helyzet **Chilével**, a tárgyalások június végén, július elején elkezdődhetnek, azonban a **MECOSUR tárgyalások újra nyitása nincs napirenden.** Afrikában az ACP tagállamokkal kötött megállapodás felülvizsgálata és modernizációja van folyamatban. Dolgoznak a **Kolumbiával és Peruval kötendő megállapodáson.**

III. Szellemi tulajdonjogok vámhatósági érvényesítése

2015. év végén az úgynevezett Védjegycsomag keretében módosításra került az uniós védjegy rendelet (2015/2424 európai parlamenti és tanácsi rendelet) és a védjegy irányelv (2015/2436 európai parlamenti és tanácsi irányelv). A Védjegycsomagban foglalt módosítások kihatással vannak a szabad forgalomba bocsátás nélkül az Európai Unió területén lévő vagy azon átszállított hamis árukkal szembeni vámhatósági fellépésre. Az ilyen áruk tekintetében a vámhatósági eljárások alapvetően a 608/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglaltak alapján történnek, a további tudnivalókat a Hivatalos Lap C 244. számában 2016. július 5-én közzétett Bizottsági közlemény tartalmazza.

IV. Az egyes minisztériumi háttérintézmények és központi hivatalok várható átalakítása

2016. június 13-án a Magyar Közlöny 85. számában kihirdetésre került a központi hivatalok és a költségvetési szervi formában működő minisztériumi háttérintézmények felülvizsgálatával kapcsolatos intézkedésekről szóló **1312/2016. (VI. 13.) Korm. határozat** (a továbbiakban: Korm. határozat). A Korm. határozat alapján az államigazgatás intézményi rendszerének egyszerűsítése jegyében **2017. január 1-jétől** több, a tiltó és korlátozó rendelkezés hatálya alá tartozó termékkel kapcsolatos szakhatósági, illetve engedélyezési feladatot ellátó központi hivatal és minisztériumi háttérintézmény megszűnik, illetve átalakul. Az érintett intézményeket és hivatalokat a Korm. határozat 1. melléklete tartalmazza.

Az eddig megismert szervezeti változások termékörönként és szakterületenként a következők:

1. A kábítószeres, pszichotróp és új pszichoaktív anyagok forgalma

A többek között a kábítószeresekkel és pszichotróp anyagokkal, valamint az új pszichoaktív anyagokkal végezhető tevékenységekről, valamint ezen anyagok jegyzékre vételéről és jegyzékeinek módosításáról szóló 66/2012. (IV. 2.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó anyagok kereskedelmének engedélyezéséért felelős Egészségügyi Nyilvántartási és Képzési Központ (a továbbiakban: ENKK) megszűnik, és beolvad az Állami Egészségügyi Ellátó Központba. A gyógyászati célú kábítószeres engedélyezésével kapcsolatos hatósági feladatokat az ENKK Kábítószerügyi Főosztálya helyett az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet látja el a jövő év kezdetétől.

2. A veszélyes anyagok és készítmények forgalma

A veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló 649/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá tartozó anyagok és készítmények kereskedelme tekintetében szakhatósági feladatokat ellátó Országos Tisztifőorvosi Hivatal megszűnik, és az Emberi Erőforrások Minisztériumába olvad. A termékör vonatkozásában szintén szakhatósági tevékenységet végző Országos Közegészségügyi Központ megszűnik, feladatait az Állami Egészségügyi Ellátó Központ fogja majd ellátni.

3. Mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek forgalma

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal hatósági feladatait a fővárosi és megyei kormányhivatalok veszik át. A korábbi híresztelésekkel ellentétben a NÉBIH szervezetileg nem szűnik meg. Ugyanakkor a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) jogutódlással megszűnik. Az MVH kifizető ügynökségi feladatait a Magyar Államkincstár, egyéb hatósági feladatait (pl. Európai Mezőgazdasági Garancia Alap) a Földművelésügyi Minisztérium látja el a jövő évtől. Az MVH megyei kirendeltségei a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezetébe integrálódnak.

4. A kulturális javak körébe tartozó termékek forgalma

A Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ, mint a műtárgyak kereskedelmének engedélyezéséért felelős nemzeti hatóság megszűnik, és a Miniszterelnökségbe olvad.

5. A haditechnikai és kettős felhasználású termékek, kábítószer-prekurzorok, polgári felhasználású robbanóanyagok, biztonsági papírok, radioaktív anyagok forgalma

A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal, mint az 5. pontban említett termékkörök nemzetközi kereskedelmének hazai engedélyezéséért felelős nemzeti hatóság megszűnik, és szervezetiileg Budapest Főváros Kormányhivatalába integrálódik.

6. Termékbiztonság és megfelelés

A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság megszűnik, és a jövő évtől kezdődően a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium szervezeti keretein belül működik tovább.

A Korm. határozat 1-11. pontjában szereplő, az egyes intézmények és központi hivatalok átalakítására vonatkozó ütemezés szerint az egyes termékköröket és szakterületeket érintő jogszabályokhoz, illetve azok módosításaihoz kapcsolódó előterjesztések – a Korm. határozat 3. pontjában írtak alapján – legkésőbb 2016. szeptember 30-ig készülnek el. A már beharangozott szervezeti változások megvalósulásáig a vámhatóság a szóban forgó termékkörök és szakterületek tekintetében a jelenleg hatályos jogszabályok alapján látja el ellenőrzési feladatait.

V. AEO

1. AEO iránymutatások

Az UVK rendelkezéseire figyelemmel az Európai Bizottság által gondozott AEO Iránymutatások frissítésre került, amely – egyelőre angol nyelven – nyilvánosan is elérhető az Európai Bizottság weboldalán:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/policy_issues/customs_security/aeo/index_en.htm

A dokumentum Bizottság általi – magyar nyelvre történő – fordítása, illetve a lektorálás folyamatban van.

2. AEO tanúsítványok újraértékelése az UVK-val és végrehajtási rendeleteivel összefüggésben

AEO tanúsítványok újraértékelése az UVK-val és végrehajtási rendeleteivel összefüggésben címmel az Európai Bizottság által elkészített tájékoztató magyar nyelven elérhető a NAV internetes oldalán:

<http://nav.gov.hu/nav/vam/vaminformaciok/aeo>

VI. A vámjogszabályok alkalmazásával kapcsolatosan a Bizottság által kiadott iránymutatások

A tagállamok és a Bizottság az Uniós Vámkódex és a kapcsolódó rendeletek megjelenését követően megkezdték az iránymutatások kidolgozását. Az iránymutatások nem minősülnek jogszabályoknak, nincs jogi kötéserőjük, azonban a tagállamok többségének egyetértésén alapszik, így az egységes jogalkalmazást és gyakorlatot támogatja. Az iránymutatások a TAXUD honlapján elérhetőek, angol nyelven. A NAV már megkezdte azoknak az iránymutatásoknak a fordítását, melyek szövege már véglegesnek tekinthető. A kivitellel, kiléptetéssel és a behozatallal, beléptetéssel foglalkozó iránymutatásokat kezdtük el fordítani. A fordítást követően a NAV honlapján közzétesszük.

VII. Exportőr fogalma

Az exportőr fogalma lényegében nem változott a korábbi jogszabályhoz képest:

Vámkódex Vhr. 788. cikk: exportőrnek azt a személyt kell tekinteni, akinek a nevében a kiviteli nyilatkozatot tették, és aki az áruk tulajdonosa, vagy akinek az áruk felett hasonló rendelkezési joga van a vámáru-nyilatkozat elfogadásának időpontjában. Ha a tulajdonjog vagy az áruk feletti hasonló rendelkezési jog olyan személyt illet, aki – a kivitel alapjául szolgáló szerződés szerint – a Közösségen kívül letelepedett, akkor exportőrnek a Közösségen belül letelepedett szerződő felet kell tekinteni.

A NAV kiadta 2016. május 31-én a 7012/2016. felhívást a kiviteli iránymutatás módosításáról és az exportőr fogalmáról, mivel a TAXUD a kivitelről és a kiléptetésről szóló angol nyelvű iránymutatást módosította az alábbiak szerint.

Az iránymutatás A melléklete rendelkezik az exportőr fogalmáról. A melléklet I. 3. pontja alapján: Az átmeneti időszakban az EV 2. rovata tartalmaz adatot a feladóról/exportőréről. Ez azt jelenti, hogy vámjogi képviselő esetén annak neve, címe, EORI száma, akinek érdekében a kiviteli árunyilatkozatot benyújtják feltüntethető a 2. rovatban mint feladó akkor is, ha ez a személy az Unió vámterületén nem letelepedett. A képviselő nevét, címét, EORI számát a 14. rovatban szükséges feltüntetni. Abban az esetben, ha az a személy, akinek érdekében a kiviteli árunyilatkozatot benyújtják az Unió vámterületén nem letelepedett kizárólag közvetett képviselő lehetősége. A közvetett képviselőnek az Unió vámterületén letelepedettnek kell lennie és a kiviteli vám eljárás jogosultja lesz, ha az árukat a vám eljárásra átengedték.

Fontos hangsúlyozni, hogy ezzel az értelmezéssel több tagállam nem ért egyet, így ennek tekintetében még várhatók változások.